

**FF UL, DRUGOSTOPENJSKI MAGISTRSKI DVODISCIPLINARNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM
PRIMERJALNO JEZIKOSLOVJE**

Predstavitev študijskega programa

1. Podatki o študijskem programu

Drugostopenjski magistrski dvodisciplinarni študijski program *Primerjalno jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani* traja 2 leti (4 semestre) in obsega 60 kreditnih točk. Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi slušatelj študijskega programa strokovni naslov

magistrica primerjalnega jezikoslovja in ...
oziroma
magister primerjalnega jezikoslovja in ...

pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

2. Temeljni cilji programa in pridobljene kompetence

Diplomanti študija po predlaganem študijskem programu usvojijo splošne kompetence humanistično izobraženega intelektualca in posebne kompetence, ki veljajo za temeljna znanja in zmožnosti na področju primerjalnega jezikoslovja. Ta znanja mu omogočajo, da razume, interpretira in kritično ovrednoti literaturo s področja jezikoslovja, in sicer ne le primerjalnega, temveč tudi splošnega in jezikoslovij posameznih jezikov ali jezikovnih družin.

Usposobljen je za opravljanje specifičnih nalog v slovaropisju, v ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskavami jezika in starejše zgodovine, v založništvu in v kulturnih ustanovah. Razpolaga s poglobljenim znanjem osnov jezikov indoevropske jezikovne družine, zaradi česar lahko vsak jezik te družine usvoji v zelo kratkem času. Zaradi tega je primeren za dela, povezana z delovanjem Evropske unije, ki zahtevajo znanje večjega števila jezikov, tudi takih, ki jih v Sloveniji ni mogoče študirati.

Sposoben je znanstvenega mišljenja, predvsem je usposobljen za razumevanje in opis jezikovnih pojavov v diahroni perspektivi. Usposobljen je za nadaljnji, znanstveno usmerjeni študij na področju primerjalnega jezikoslovja.

Nekatere kompetence, ki se pridobijo s programom:

- razumevanje in opis jezikovnih pojavov v diahroni perspektivi
- poglobljeno poznavanje načel primerjalne metode in rekonstrukcije in uporaba le-teh
- sposobnost za osnovno znanstveno delo na področju primerjalnega jezikoslovja
- sposobnost samostojno rekonstruirati jezikovne oblike za starejša stanja iz sinhronih
- poglobljeno razumevanjem genetske, arealne, diahronne umestitve slovenskega jezika
- zmožnost razlaganja tistih pojavov slovenščine, ki niso razložljivi na podlagi vednosti o pisni zgodovini jezika, temveč na podlagi rekonstruiranih jezikovnih stanj
- zmožnost predvidevanja smeri razvoja jezika, v tem posebej slovenskega
- raba tehnik primerjalne metode in rekonstrukcije v etimološke namene
- sposobnost etimološke razlage slovenskega jezika
- sposobnost za raziskave na področju primerjalnega jezikoslovja
- sposobnost za hitro usvajanje katerega koli indoevropskega jezika

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis na študijski program so skladni s členi 16, 38a in 39b Zakona o visokem šolstvu ter s členi 117–119 Statuta Univerze v Ljubljani.

V drugostopenjski magistrski dvodisciplinarni študijski program *Primerjalno jezikoslovje* se lahko vpiše

- a) kdor je končal »bolonjski« prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program *Primerjalno jezikoslovje*;
- b) kdor je končal katerikoli drug »bolonjski« jezikoslovni univerzitetni študijski program. Pogoj za prehod je opravljen izpit iz starega indoevropskega jezika v obsegu najmanj 10 KT (gl. točko 4. 10.);
- c) kdor je končal katerikoli drug »nebolonjski« ali nejezikoslovni študijski program. Kandidati opravljajo diferencialne izpite iz temeljnih predmetov v obsegu do 60 KT. Vsak primer posebej obravnava Oddelek za primerjalno jezikoslovje, ki določi vrsto in obseg diferencialnih izpitov glede na predhodno znanje, opravljene obveznosti in individualna študijska zanimanja posameznika;

Pogoje za vpis na študij izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini. Vsak primer posebej obravnava Oddelek za primerjalno jezikoslovje, ki določi vrsto in obseg diferencialnih izpitov, če so ti potrebni.

Predvideno število vpisnih mest je 10 za redni študij in 5 za izredni študij.

- Če je sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi povprečne ocene na prvostopenjskem študiju.

Natančna določila so vsako leto objavljena v *Razpisu za vpis*, ki ga pripravi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje bo pogoje za vpis in merila za izbiro pri omejitvi vpisa po potrebi usklajeval na ravni fakultete oziroma v skladu s fakultetno zakonodajo.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Po zaključenih univerzitetnih dvodisciplinarnih študijskih programih prve stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvodisciplinarnim študijskim programom .

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolio, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.–153. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Za napredovanje v **drugi letnik** študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za prvi letnik drugostopenjskega dvodisciplinarnega magistrskega študijskega

programa *Primerjalno jezikoslovje* v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

V skladu s sklepom Senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (42. seja senata FF z dne 13. 2. 2013) in s 153. členom Statuta Univerze v Ljubljani pa se lahko v primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Pogoji za dokončanje študijskega programa so usklajeni s členi 159 do 162 Statuta Univerze v Ljubljani in Diplomskim redom Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Za dokončanje študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, pripraviti ustrezno magistrsko delo in ga uspešno zagovarjati.

7. Določbe o prehodih med programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-ka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-ka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu s 5. členom Meril za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolio in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) ter 1–5 (negativno):

10	odlično:	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro:	nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami
8	prav dobro:	solidni rezultati
7	dobro:	dobro znanje, vendar z večjimi napakami
6	zadostno:	znanje ustreza minimalnim kriterijem
5–1	nezadostno:	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa

Predmetnik študijskega programa – preglednica predmetov po semestrih, stebrih (ST) (O – obvezni strokovni, IS – izbirni strokovni, I – splošni izbirni), predavanjih (P), vajah (V), seminarjih (S) kreditnih točkah (KT) in študijski obveznosti študenta (ŠOŠ).

	ST	P	V	S	Σ	KT	ŠOŠ
1. letnik		270	-	60	300	30	900
1. semester		150	-	-	150	15	450
1. Teorija zgodovinskega jezikoslovja I	O	60	-	-	60	6	180
2. Laringalna teorija	O	30	-	-	30	4	120
Splošni izbirni predmet ¹	I	60	-	-	60	5	150
2. semester		90	-	60	150	15	450
3. Indoevropska dialektologija	O	30	-	-	30	3	90
4. Indoevropske starožitnosti	O	-	-	60	60	6	180
5. Avestijsščina, stara perzijsščina	O	60	-	-	60	6	180
2. letnik		90	-	-	90	30	900
3. semester		90	-	-	90	15	450
6. Teorija zgodovinskega jezikoslovja II	O	60	-	-	60	6	180
Izbirni strokovni predmet	I	30	-	-	30	3	90
7. Magistrski izpit ²	O	-	-	-	-	6	180
4. semester		-	-	-	-	15	450
8. Magistrsko delo ³	O	-	-	-	-	15	450

9. Strokovni izbirni predmeti⁴

predmet	ST	KT	P	V	S	Σ	ŠOŠ
1. Filozofija kognitivnih znanosti	IS	3	30	-	-	30	90
2. Latinsko zgodovinsko glasoslovje in oblikoslovje I	IS	3	60	-	-	60	90
3. Latinsko zgodovinsko glasoslovje in oblikoslovje II	IS	3	60	-	-	60	90

Po dogovoru lahko študent posluša tudi druge stare indoevropske jezike.

Pri izboru izbirnih strokovnih predmetov ne sme prihajati do podvajanja z drugo smerjo študentovega dvodisciplinarnega študijskega programa.

¹ Število kontaktnih ur pri splošnih izbirnih predmetih ni natančno predvidljivo, ker so izbirni predmeti heterogeni.

² Obseg in vsebina kontaktnih ur se določata individualno.

³ Obseg in vsebina kontaktnih ur se določata individualno.

⁴ Izbirni predmeti se vsako leto usklajujejo.

Predstavitev posameznih predmetov

Teorija zgodovinskega jezikoslovja I (6 ECTS):

Teorija glasovnih sprememb. Domneva o redovitosti. Razmerje do fonologije. Prilikovanje, šibljenje, onemitev. Različenje, haplologija, premet. Epenteza, odpravljanje zevi.

Teorija zgodovinskega jezikoslovja II (6 ECTS):

Glasovne spremembe v odvisnosti od zgradbe in funkcije besede. Analogija: vrste in težnje; prispevek tvorbeno slovnice.

Indoevropska dialektologija (3 ECTS):

Slušatelj, ki že ima pregled nad indoevropsko skupino jezikov, pri tem predmetu poglobi razumevanje nekaterih predzgodovinskih procesov, povezanih z indoevropskimi ljudstvi, obenem in predvsem pa vzpostavi kritičen odnos do izsledkov primerjalnega jezikoslovja kot pomožne zgodovinske znanosti.

Laringalna teorija (4 ECTS):

Sintetični pregled dosežkov laringalne teorije s poudarkom na njenih začetnikih slušatelje seznaniti z metodo identificiranja praindoevropskih laringalov in prepoznavanja njihovega učinkovanja na sosednje vokale in konzonante ter njihovo posredno/neposredno prepoznavnost na sinhronih nivojih posameznih ide. jezikov.

Avestiščina, stara perzijsčina – seminar z uvodom (6 ECTS):

Študentje se seznanijo z jezikovnimi ravninami avestiščine in stare perzijsčine s poudarkom na morfologiji.

Indoevropske starožitnosti (6 ECTS):

V okviru predmeta se obravnava vrsta indoevropskih besed, skupnih več jezikovnim družinam, ki s svojo kulturno in civilizacijsko vsebino pomagajo odkrivati materialno in duhovno zgodovino indoevropskih ljudstev. Rekonstruirano besedišče za realije indoevropskega prajezika omogoča rekonstrukcijo materialne in duhovne kulture prvotnih Indoevropejcev.

Magistrski izpit (6 ECTS):

Izpit je sinteza znanja, pridobljenega na prvostopenjskem in drugostopenjskem dvodisciplinarnem študiju Primerjalno jezikoslovje.

Magistrsko delo (15 ECTS):

Vpogled v najsodobnejša dogajanja na področju indoevropskega primerjalnega jezikoslovja ali kake druge obravnave enega ali več starih indoevropskih jezikov.

Filozofija kognitivnih znanosti – izbirni predmet (3 ECTS):

Slušatelji spoznajo interdisciplinarno področje kognitivnih znanosti, ki kot osrednje discipline vključuje psihologijo, računalništvo (umetna inteligenca), nevroznanost, lingvistiko in filozofijo. Seznanijo se z različnimi metodami in pristopi raziskovanja spoznavnih procesov in analizirajo temeljne teoretske pojme.

Latinsko zgodovinsko glasoslovje in oblikoslovje I – izbirni predmet (3 ECTS):

1) Zgodovina jezika: latinščina in indoevropski jeziki, razdelitev latinščine po časovnih razdobjih, latinska pisava. 2) Glasoslovje: indoevropski glasovni sestav, spremembe podedovanih glasov v latinščini, samoglasniška dolžina, naglas in z njim povezane spremembe, soglasniške spremembe (posamezni glasovi, skupine).

Latinsko zgodovinsko glasoslovje in oblikoslovje II – izbirni predmet (3 ECTS):

Zgodovinsko oblikoslovje: oblikotvorne prvine v indoevropskih jezikih, imensko oblikoslovje, zaimki, glagol.